

TINE BA

Pb 25, Christian Fredriks Plass 6, 0051 Oslo

Telefon: 22 93 88 00 Telefaks: 24 07 54 03

E-post: www.tine.no

Helse- og Omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Dato: 3. august 2006
Ref: LFA

Kommentarrunde – Handlingsplan for bedre kosthold

Vi viser til invitasjon datert 15.06.2006 til å komme med innspill og kommentarer til Handlingsplan for bedre kosthold i befolkningen. Vi setter stor pris på å få anledning til å komme med innspill.

Det er helt tydelig gjort et godt stykke arbeid med dokumentet allerede, og vi synes disposisjonen virker fornuftig. Det er imidlertid enkelte temaområder som etter vår mening bør omtales noe mer.

Temaområder som ikke er synliggjort i det foreliggende dokument

- Benskjørhet (osteoporose): Norge ligger på verdenstoppen i bruddskader på grunn av benskjørhet. Forskerne vet ikke nøyaktig hvorfor, men vi vet at det påfører mange mennesker store lidelser, og at det koster samfunnet enorme beløp hvert eneste år. Nasjonalt Råd for Ernæring har definert benskjørhet som en av hovedutfordringene, men vi kan ikke se at dette er et området som omtales i denne handlingsplanen. TINE mener at dette området også bør inngå i denne handlingsplanen, og det er viktig at dette følges opp med konkrete kostråd som formidles ut til befolkningen.
- Måltidsrytme: Under pkt 3; Mål, bør en etter vår mening også omtale temaet måltidsrytme noe mer spesifikt. Måltidsrytme er også en viktig del av kostholdet - ikke bare hva man spiser, men også regelmessig spising som er bra for konsentrasjon, forbrenning og vektkontroll. Det er en kjensgjerning at det å hoppe over måltidene kan bidra til mer småspising av usunne matvarer, noe som igjen kan være uheldig for helsen. Det vil derfor være en fordel å si noe om hvor mange hovedmåltider og ev. mellommåltider som kan være hensiktsmessig i et sunt kosthold.
- Variert kosthold: Under pkt 3, Mål, bør en også si noe om at et sunt kosthold også er et variert kosthold. Det er viktig å spise variert for å sikre inntaket av alle næringsstoffene kroppen trenger.

Sunne barn i barnehage og grunnskole

I disposisjonen til handlingsplanen er barn i barnehage og skole en viktig målgruppe. Det er i disse årene man legger grunnlaget for gode sunne matvaner senere i livet. TINE har lang erfaring med arbeid med skolemilk i skolen, og ser på det som veldig interessant å være med å bidra til å legge til rette for et sunt og godt skolemåltid i norsk skole. Vi har

et fullt utviklet distribusjonsapparat til mange barnehager og samtlige skoler i landet, i tillegg er vi leverandør av både melk, ost og yoghurt som kan danne hovedstammen i et sunt skolemåltid.

Følgende tiltak bør vurderes:

- Gratis kaldt skolemåltid til barn i grunnskolen, alternativt gratis skolemelk og gratis frukt/grønnsaker. Dette vil være med på å sikre at barn og unge får et tilstrekkelig kalsiuminntak samt inntak av frukt/grønnsaker. Samtidig vil det være med på å redusere sosiale ulikheter blant elevene.
- Klare retningslinjer for mat i barnehager og SFO, i tillegg til eksisterende retningslinjer for mat i skolen.
- Prioritere opplæring om sunt kosthold i undervisningen. Dette er viktig for å sikre at barn og unge får god kunnskap til å kunne foreta kvalifiserte og sunne valg.
- Stimulere til samarbeidsprosjekter mellom myndigheter og næringsmiddelbedrifter som fremmer et sunt skolemåltid (eks. drift av skolekantine, prosjektarbeid osv).

Hva kan matvarebransjen bidra med i gjennomføring av tiltakene

Markedsføring:

- Mange av aktørene i næringsmiddelbransjen, inkludert TINE, har allerede utarbeidet etiske retningslinjer for markedsføring mot barn. Nå er også arbeidet for utvikling av felles retningslinjer for hele bransjen i full gang.
- Sette av markedsbudsjetter til å reklamere for sunne produkter fremfor usunne produkter. TINE velger å legge store deler av markedsbudsjettene på sunne produkter som TineMelk, Biola, Sans, MANA osv.

Produktutvikling:

- Produktutvikling av nye produkter med lite fett, lite tilsatt sukker og salt samt forbedring av eksisterende produkter. TINE har de siste årene lansert i overkant av 50 nye helsevennlige produkter innenfor området lite fett, lite tilsatt sukker, probiotiske melkesyrebakterier og juicer rike på antioksidanter, og dette er et område som også blir viktig i årene fremover.

Merking av matvarer:

- Bedre merking av produktene; merke alle produkter med ingredienser og næringsinnhold per 100 g, merke mengde tilsatt sukker og merke næringsinnhold per porsjon.

Hva kan myndighetene gjøre for å legge forholdene best til rette?

Noe av det viktigste myndighetene kan gjøre er å legge forholdene til rette for en løpende god dialog med næringsmiddelindustrien rundt tema som lovverk, merking, forskning og produktutvikling. TINE som en stor næringsmiddelaktør ønsker dialog for å sikre at våre syn kommer fram og samtidig sikre at vi tar hensyn til myndighetens føringer på et tidlig tidspunkt. Det vil gi bedre grunnlag for felles strategi og handlingsplaner på de områder hvor det er nødvendig.

Følgende tiltak bør vurderes:

- Økte ressurser til behandling av søknader i Mattilsynet. Dette tar i dag svært lang tid, og hindrer utvikling av nye sunne produkter.
- Arbeide for harmonisert regelverk på matmerking i Norden/Europa. Få et felles ernæringsymbol, samt felles praktisering av regelverk med bruk av ernæringspåstander og helsepåstander.

- Arbeide for obligatorisk merking av produkter inkl. godteri, brus, og snacks.
- Arbeide for obligatorisk merking av tilsatt sukker. Dette har TINE allerede gjort i flere år, og vi ser gjerne at det blir obligatorisk.
- Arbeide for økt merking per porsjon. TINE gjør dette i dag på mange av våre produkter, spesielt på begerprodukter som for eksempel yoghurt.

Forskning:

- Myndighetene må legge til rette for at næringsmiddelindustrien kan forske frem nye sunne produkter, bedre råstoff og nye teknologiske produksjonsmetoder for å lage sunne produkter med god smak.
- Undersøkelser viser at mange forbrukere vet en god del om hva et sunt kosthold er, men det er en stor utfordring å få de til å etterleve disse kostrådene. Det er derfor viktig å øke kunnskapen om hvilke tiltak som er mest effektive i forhold til å forebygge de store livsstilssykdommene.

Kostholdsopplysning:

- Interessen for sunn livsstil er svært høy for øyeblikket, men den informative kostholdsopplysningen i regi av myndighetene har i stor grad mått vike for mer populistiske motedietter i mediebildet. Dette har skapt stor grad av frustrasjon i befolkningen. De vet ikke lenger hvem de skal tro på. Det er derfor viktig at ernæringsmyndighetene kommer mer på banen og tar grep om kostholdsopplysningen. Det må dannes en felles plattform for kostholdsopplysning som skaper ro og klarhet blant forbrukere i stedet for kaos og frustrasjon. Vi ønsker derfor at myndighetene er mer tydelige i sine anbefalinger og våger å ta stilling til konkrete produkter for å skape klarhet.
- Tettere dialog og samarbeid mellom SHDir, departementene, Mattilsynet og næringsmiddelbransjen. Myndighetene må være tydelige på hva de ønsker at næringsmiddelbransjen skal bidra med av produktutvikling og samarbeid.

Vi ønsker lykke til videre med arbeidet.

Med vennlig hilsen
TINE BA

Bjørg Bruset
Konserndirektør
TINE BA

Lise Foss Andersen
Ernæringsrådgiver Fagansvarlig